

Monumentenstichting Boarnsterhim

De stichting is opgericht op 10 juni 2010 en heeft ten doel: "het bevorderen van de instandhouding van monumenten, als bedoeld in de Monumentenwet, of andere cultuurhistorische objecten, voor zover die monumenten gelegen zijn binnen de grenzen van de (voormalige) Gemeente Boarnsterhim en voor zover die monumenten worden ondergebracht bij deze stichting".

De stichting is, op initiatief van de toenmalige Gemeente Boarnsterhim, opgericht omdat deze rechtsvorm meer subsidiemogelijkheden had voor onderhoud en restauratie van Rijksmonumenten dan een gemeente.

Op 3 november 2010 zijn de volgende acht rijksmonumenten van de Gemeente Boarnsterhim overgedragen aan de nieuwe stichting.

- De toren bij de Terptsjerke in Akkrum
- De toren bij de N.H. kerk in Aldeboarn
- De toren van de N.H. kerk in Idaerd
- De toren op de begraafplaats in Eagum
- De Hempenserpoldermolen in Wergea
- De klokkenstoel op de begraafplaats in Nes
- Het mausoleum bij Coopersburg in Akkrum
- Het urinoir bij de brug in Wergea

De stichting tracht haar doel met de navolgende middelen te bereiken:

- * het in juridisch eigendom verwerven van monumenten
- * het (doen) restaureren en onderhouden van de verworven monumenten
- * het verwerven van geldmiddelen
- * alle andere wettelijke middelen die voor het doel bevorderlijk kunnen zijn

De geldmiddelen van de stichting zullen onder meer bestaan uit:

- * inkomsten uit verhuur van de eigendommen van de stichting
- * subsidies en donaties
- * gelden afkomstig van de Gemeente Leeuwarden en de Gemeente Heerenveen
- * hetgeen de stichting door erfstelling, legaat, schenking of op enigerlei andere wijze verkrijgt.

De Monumentenstichting Boarnsterhim heeft de ANBI status. Giften en donaties kunnen dan ook van de inkomsten- of vennootschapsbelasting worden afgetrokken.

Ontwerp Kees de Boer

Onderhoud

Het onderhoudswerk in het najaar van 2012 is mede mogelijk gemaakt door:
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Gemeente Boarnsterhim
Hervormde Gemeente Reduzum-Idaerd

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over de Monumentenstichting Boarnsterhim?

U kunt ons bellen:

06-53310841 of mailen:

mail@monumentenstichting.nl

of kijk op onze website:

www.monumentenstichting.nl

Monumentenstichting Boarnsterhim

Secretariaat:

Boarnsterdyk 66

8491 AW Akkrum

Bankrekening: NL34RABO01498.66.771

BIC : RABONL2U

Fiscaal nummer: 8225.94.560

K.v.K. Leeuwarden: 50175459

Kerktoeren Eagum

Toren op Kerkhof

Oorspronkelijk gebouwd in de 13e eeuw.

Boven de ingang aan de noordoostzijde steen met jaartal 1777, het jaar waarin nieuwe kerk is herbouwd.

Luidklokken

Twee klokken, waarvan de kleinste uit de 13^e eeuw

Torenuurwerk

Klein mechanisch torenuurwerk van na de tweede wereldoorlog. Is thans buiten werking gesteld.

www.monumentenstichting.nl

MONUMENTENSTICHTING
BOARNSTERHIM

Eagum Volgens Peter Karstkarel, die 419 dorpen in Friesland heeft beschreven, zouden in Eagum meerdere staten hebben gestaan o.a. Idsinga- en Hottigawier. De voorouders van de bekende Amerikaanse acteurs en actrice Henry, Peter en Jane Fonda zijn afkomstig uit Eagum. In 1651 emigreerde Jilles Douwes Fonda met zijn vrouw Hester en kinderen naar Amerika en vestigde zich in

Ford Oranje, het tegenwoordige Albany. Deze voorvader van Jane Fonda woonde hoogstwaarschijnlijk op de Jorremastate aan de zuidkant van het dorp. Tegenwoordig bestaat het dorp uit 4 boerderijen, enkele woningen en een met elzen omgeven kerkhof, waarop de markante lichtgeel gepleisterde eenzame kerktoeren met zadeldak staat.

Toreen Eagum De toren dateert oorspronkelijk uit de 13e eeuw. Uit de geschiedschrijving blijkt dat in 1776 de kerk zo bouwvallig was geworden dat zij moest worden afgebroken. In de Leeuwarder Courant stond toen het bericht dat "Aanbesteed is het afbreken van de oude, bouwvallige kerk en het bouwen van een nieuwe kerk te Aegum". Een jaar later was de nieuwe kerk gereed.

De steen boven de toegangsdeur bevat het familiewapen van de Van Scheltinga's en de tekst:

De jonge Heer Cornelis Annt van Scheltinga heeft tot Opbouw der muuren van deese kerk den eerste steen gelegd in 't zevende jaar zijns Leeftijd 1777

Drie jaar eerder had dezelfde jonge Van Scheltinga de eerste steen gelegd voor de herbouw van de kerk in het nabijgelegen Idaerd.

De nieuwbouw in 1777 betrof denkkelijk voor een belangrijk deel een verbouw van de oude kerkmuren.

Het is anders het onverklaarbaar dat de kerkvoogden al in 1838 besloten het weer af te breken, maar nu voorgoed. De toren bleef gelukkig staan maar voor het noodzakelijk onderhoud zullen in de latere jaren de nodige gelden ontbroken hebben.

In 1888 vertoonde het muurwerk nl. zodanige tekenen van verval dat besloten werd de toren te bepleisteren.

Laatstelijk is in opdracht van de Monumentenstichting Boarnsterhim in 2012 opnieuw een grote restauratie uitgevoerd.

In de toren is ook de gevelsteen ondergebracht welke afkomstig is uit de in 2013 afgebroken boerderij aan de Master Wybrensdyk 8 te Eagum. De stichter van deze boerderij was de toenmalige predikant Ds. H. Offerhaus. De dominee stond in de Hervormde Gemeente Idaerd/Eagum van 1842-1882 en liet in deze contrei- en verschillende boerderijen bouwen.

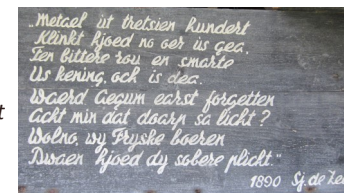
Luidklokken Oorspronkelijk hingen twee zeer oude 13e eeuwse luidklokken in de toren. Tijdens de tweede wereldoorlog zijn beide op last van de bezetters verwijderd. De kleine klok is weer teruggekomen, de grote niet. Tijdens een restauratie in 1998 is een luidklok uit 1958 bijgeplaatst.. Deze klok is afkomstig uit de buiten bedrijf gestelde en later afgebroken Christus Koning Kerk aan de James Wattstraat te Amsterdam.

Torenuurwerk In de toren bevindt zich een mechanisch torenuurwerk van een onbekende maker. Naar schatting dateert het uurwerk uit de vijftiger jaren van de vorige eeuw. Het uurwerk is buiten bedrijf gesteld en vervangen door een elektrische aandrijving. Herstel van het uurwerk wordt niet verantwoord geacht gezien het feit dat het uurwerk geen historische waarde heeft.

Gedichten In de entree van de toren zijn twee gedichtjes te lezen welke op de balklaag van de eerste zolder zijn geschilderd. Één gedichtje is ter gelegenheid van het overlijden van koning Willem III (1890) Het andere gedichtje is ter gelegenheid van het koningschap van Juliana (1948).

*Metaal uit dertienhonderd
Klinkt vandaag over ons land
Tot bittere rouw en smart
Onze koning, och is dood
Werd Eagum eerst noch vergeten.
Vond men dat dorp te klein?
Welnu, wij Friese boeren Doen vandaag die sobere plicht*

*Het is vandaag feest in het hele land
De vlaggen wapperen op elke toren
Ter ere van onze koningin
Juliana is nu aan het roer
Overal kon men de klokken horen. Uit vreugde luiden zij.
Maar Eagum deed daar niet aan mee
Omdat de bezetters de klok hebben meegenomen.*

Middelpunt Aan de noordwestkant van de toren ligt een gedenksteen, die het midden van Friesland aangeeft en tevens het centrum van de wereld. Op de steen staat dat het middelpunt der aarde op zeven hanenstappen van de toren verwijderd is. De gedenksteen is aangebracht door de Groninger studentenvereniging Frisia.

Een oud fries gezegde luid:
*Eagum leit midden yn 'e wrâld;
sân treden fan 'e toer
dêr is it middelpunt.
Dy't net leauwe wol kin it neitrêdzje.*

De oorspronkelijke herinneringstegel was in de loop der jaren kapot gevoren. In 2014 is deze tegel geheel belangeloos vervangen door de Akkrumse keramiste Atina Rozema.

